

દ્વિતીય લેખિત કસોટી-૨૦૧૬

તારીખ : ૨૨/૦૪/૨૦૧૬

ધોરણ-૬

સમય : ૮:૦૦ થી ૧૧:૦૦

વાર : શુક્રવાર

વિષય : સંસ્કૃત

કુલ ગુણ : ૮૦

વિદ્યાર્થીનું નામ : _____ બેઠક નંબર : _____

સૂચનાઓ : (૧) પ્રશ્નોના જવાબ અલગ ઉત્તરવહીમાં લખવાના રહેશે.

પ્રશ્ન-૧ (અ) યોગ્ય વિકલ્પ શોધી સાચો જવાબ લખો. (10)

(૧) અહં છાયાં દદામિ । અહં કઃ ?

(A) મયૂરઃ (B) ગંગા (C) વૃક્ષઃ (D) પુસ્તકઃ

(૨) હથેળીને સંસ્કૃતમાં શું કહેવાય ?

(A) કરતલમ્ (B) ચરણઃ (C) નેત્રમ્ (D) નાસિકા

(૩) વિદ્યાર્થી કિમ્ ત્યજેત્ ?

(A) કષ્ટમ્ (B) સુખમ્ (C) અન્નં (D) खेलम्

(૪) વિદ્યાલયસ્ય આરમ્ભ કદા ભવતિ ?

(A) ત્રિવાદને (B) એકાદશવાદને (C) દ્વાદશવાદને (D) દશવાદને

(૫) વસન્તસમયે કિં મધુરં કૂજતિ ?

(A) ચટકાઃ (B) કાકઃ (C) મયૂરઃ (D) કોકિલઃ

(૬) કસ્ય દેવસ્ય નેત્રત્રયમ્ અસ્તિ ?

(A) મહાદેવશંકરઃ (B) વિષ્ણુઃ (C) બ્રહ્માઃ (D) રામઃ

(૭) આભૂષણને સંસ્કૃતમાં શું કહે છે ?

(A) કણ્ઠ (B) શીલં (C) સત્યમ્ (D) ભૂષણમ્

(૮) ભારતં કસ્ય સાધકં ભવતુ ?

(A) કર્મનૈષ્ઠિકમ્ (B) શસ્ત્રધારકં
(C) ભક્તિમુક્તિસાધકં (D) નિતીસંસ્કૃતમ્

(૯) કઃ પુસ્તકાલય ગચ્છામિ ?

(A) રમા (B) પ્રવીણઃ (C) પૂનમ (D) હુશબૂ

(૧૦) પેષણી નો ગુજરાતી અર્થ શું થાય ?

(A) ખાલો (B) દોરો (C) ઘંટી (D) ઘડો

(૨)

(બ) નીચે આપેલ ગદ્યખંડનું સુંદર અક્ષરે અનુલેખન કરો. (6)

સુજલાભગિની ધારાયા: શિક્ષિકા અસ્તિ । સા ધારાં પૃચ્છતિ, અથ કિં વિશેષ: ?

ધારા વદતિ 'અથ મમ જન્મદિનમ્ અસ્તિ ।' સુજલા ધારાં અભિનન્દનં દદાતિ ।

પ્રશ્ન-૨ (અ) અસંગત શબ્દો શોધી અલગ રાખો. (5)

(૧) કણ્ઠ:, પાદ, નિદ્રા, નેત્રમ્ ।

(૨) સ્થાલિકા, ચપક:, ચમ્મચ:, સૂત્રમ્ ।

(૩) પિક:, હસ્ત:, કાક:, મયૂર: ।

(૪) ઉત્તર:, પશ્ચિમ, ક્રીડા:, પૂર્વ ।

(૫) અસ્મિ, પશ્યતિ, લિખતિ, ગાયતિ ।

(બ) આપેલા અંગોના નામ ગુજરાતીમાં લખો. (3)

(૧) વક્ષ: (૨) ગ્રીવા (૩) જિહ્વા

(ક) જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડો. (5)

ક

ખ

(૧) હસ્તસ્ય ભૂષણમ્ ☐ (૧) કૃષ્ણ:

(૨) કાક: ☐ (૨) વાચા

(૩) યથા ચિતં તથા ☐ (૩) દાનમ્

(૪) શ્રેત્રસ્ય ભૂષણમ્ ☐ (૪) વિદ્યામ્

(૫) સુખાર્થી ચેત ત્યજેત ☐ (૫) કઢ્ઢણમ્

☐ (૬) શાસ્ત્રમ્

(ક) નીચે આપેલ વાક્યો કોણ બોલે છે તે જણાવો. (3)

(૧) અહં સાયં પચ્ચવાદને ગૃહં ગચ્છામિ ।

(૨) મમ પુચ્છમ્ અતીવ સુન્દરમ્ ।

(૩) ભવત: વિદ્યાલય: નનુ સુન્દર: અસ્તિ ।

પ્રશ્ન-૩ (અ) આપેલા શ્લોકો / કાવ્યપંક્તિ પૂર્ણ કરો. (કોઈપણ બે) (8)

(૧) સર્વતીર્થમયી

..... સર્વયત્નેન્ પુજયેત્ ॥

(૨) ભક્તિસાધકં

..... ભવતુ ભારતમ્ ॥

(૩) સર્વે મિલિત્વા

..... મિલિત્વા નૃત્યામ્ ॥

(3)

(બ) કૌંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (4)

(૧) વિદ્યાર્થી _____ ત્યજેત્ । (સુખમ્, કષ્ટમ્)

(૨) મિત્રં _____ ત્યજેત્ । (ધૃણામ્, સ્નેહમ્)

(૩) ભારતં ભારતં _____ ભારતમ્ । (ભવતુ, યુક્તિ)

(૪) રાજીવઃ _____ પુસ્તકં પઠતિ । (ક્રીડાઙ્ગણે, પુસ્તકાલયે)

(ક) આપેલો ફકરો વાંચી, સમજી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃતમાં લખો. (4)

ધારાયાઃ જન્મદિનમ્ અસ્તિ । સા નૂતનવસ્ત્રં ધારયતિ । માતા ધારાર્યે મિષ્ટાન્નં દદાતિ ।

સા મિષ્ટાન્નં વિદ્યાલયે આનયતિ । —

(૧) કસ્યા જન્મદિનમ્ અસ્તિ ? —

(૨) માતા ધારાર્યે કિં દદાતિ । —

પ્રશ્ન-૪ (અ) આપેલા વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો. (4)

(૧) ભારતં શક્તિસમ્ભૂતમ્ ભવતુ । ☐

(૨) હંસઃ કૃષ્ણઃ અસ્તિ । ☐

(૩) કઢ્ઢળમ્ હસ્તસ્ય ભૂષણમ્ । ☐

(૪) યથા ચિતં તથા વાચં । ☐

(બ) આપેલા કોઠા પરથી વાક્યો બનાવો. (4)

મયુરઃ	ચિત્રં	નૃત્યતિ
વિપુલઃ	શાલાં	પશ્યામિ
સિંહઃ	વર્ષાકાલે	વસતિ
પૂજા	વને	ગચ્છતિ

(ક) નીચેનાં વાક્યોમાં રેખાંકિત પદના આધારે કૌંસમાંના શબ્દનો ઉપયોગ કરી વાક્ય બનાવો. (4)

(૧) અહં જલં પિબામિ । (મીના)

(૨) ભાર્ગવ ઉદ્યાનં ગચ્છતિ । (અહં)

(ડ) શબ્દનો સાચો અર્થ શોધીને લખો. (4)

(૧) રજ્જુઃ - દોરડું / સોય

(૨) સાધકમ્ - સંત / સિદ્ધ કરનારો

(૩) ભેદ - તફાવત / સરખું

(૪) દક્ષિણઃ - જમણો / ડાબો

(૪)

પ્રશ્ન-૫ (અ) નીચે સુક્તિઓનો ભાવાર્થ જણાવો. (કોઈ પણ બે)

(8)

(૧) માતૃદેવો ભવઃ ।

(૨) અહિંસા પરમો ધર્મઃ ।

(૩) વિદ્યા વિનયેન શોભતે ।

(બ) તમારો પરિચય બે-ત્રણ વાક્યોમાં લખો.

(4)

(ક) ઉદાહરણમાં દર્શાવ્યા મુજબ પદો બનાવો.

(4)

ઉદાહરણ : હસ્તઃ - હસ્તસ્ય

(૧) કણ્ઠઃ

-

(૨) પાદઃ

-

(૩) મુખમ્

-

(૪)

(૪) શ્રોત્રમ્

-

☐☐☐☐

(૫)

શ્રીમદ્	શ્રી	શ્રીમદ્
શ્રીમદ્	Best Of Luck	શ્રીમદ્
શ્રીમદ્	શ્રીમદ્	શ્રીમદ્
શ્રીમદ્	શ્રી	શ્રીમદ્

શ્રીમદ્ શ્રી શ્રીમદ્ શ્રીમદ્ શ્રીમદ્ શ્રીમદ્ શ્રીમદ્ શ્રીમદ્ શ્રીમદ્ શ્રીમદ્ શ્રીમદ્ (૬)

(૭)

(૮)